

Datum

2023-06-19

Vår referens

Paulina Franzén

Utvecklingssamordnare

paulina.franzen@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Motion av Anfal Mahdi (V) om skolmat ASN-2023-5129

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden har beretts tillfälle att inkomma med yttrande till kommunfullmäktige kring motion av Anfal Mahdi (V), som föreslår att grundskolenämnden ska ges i uppdrag att införa förstärkt skolmat på fredagar samt frukost på måndagar i Malmös grundskolor.

Ärendet redogör för grundskolenämndens ansvar för skolluncher samt för arbetsmarknads- och socialnämndens ansvar för stöd till familjer med ekonomiska svårigheter.

Det ankommer på grundskolenämnden att besluta i frågor som rör deras uppdrag och verksamhet, i detta fall motionärens yrkande att införa skolfrukost på måndagar och förstärkt skollunch på fredagar.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen menar att det skulle kunna vara värdefullt att grundskolenämnden följer upp om den beskrivning som lyfts i motionen, det vill säga att skolbarn är hungrigare och att skolmaten går åt i högre omfattning, kan beläggas i stadens skolor.

Om det skulle vara så, så skulle det kunna vara en signal om att staden behöver överväga mer generellt riktade insatser för att ge förutsättningar för lärande, hälsa och utveckling till elever på skolor där många barn- och unga i så fall har ett större behov av de måltider som serveras inom skola, fritid och omsorg med utgångspunkt i skollagen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår, mot bakgrund av vad som redogörs för i yttrandet, att motionen ska anses vara besvarad.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende Motion av Anfal Mahdi (V) om skolmat enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att motionens yrkande ska anses vara besvarat.
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

G-Tjänsteskrivelse – Remiss angående Motion av Anfal Mahdi (V) om skolmat (korrigerad efter arbetsutskottet)

Förslag till yttrande- Remiss angående Motion av Anfal Mahdi (V) om skolmat (korrigerad efter arbetsutskottet)

Motion från Vänsterpartiet av Anfal Mahdi (V) om skolmat

Beslutsplanering

ASN beredning 2023-05-31

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2023-06-08

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2023-06-22

Beslutet skickas till

Svaret, ställt till kommunfullmäktige, skickas till registrera.stk@malmo.se senast kl. 12.00, 23-06-30.

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialnämnden har beretts tillfälle att inkomma med yttrande till kommunfullmäktige kring motion av Anfal Mahdi (VI) om skolmat.

Motionens innehåll

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge grundskolenämnden i uppdrag att införa förstärkt skolmat på fredagar samt frukost på måndagar på Malmös grundskolor.

I motionen beskrivs att ökade priser på varor, mat och el slår hårt mot Malmös hushåll, och att en hög andel barn lever i ekonomisk utsatthet.

Motionen lyfter att det pressade läget innebär att skolbarn riskerar att få ett lägre matintag under helgen, och att det kommer att påverka deras prestationer i skolan negativt.

Motionären menar att nedskärningar medför näringsfattig mat som påverkar barn negativt i deras skolgång och framtid samt att maten av den anledningen bör vara närings- och proteinrik.

Bakgrund**Grundskolenämndens ansvar**

Skollagen innehåller bestämmelser om att kostnadsfria och näringsriktiga skolluncher ska serveras till alla elever i den obligatoriska skolan.¹ Det är kommunen eller styrelsen för den fristående skolan som beslutar om vilken mat som ska serveras och hur serveringen ska hanteras.

Grundskolenämnden fullgör de uppgifter som enligt skollagen och andra författningar ankommer på kommunal huvudman i fråga om förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg för barn som deltar i utbildning i de skolformer som grundskolenämnden ansvarar för.

Grundskolenämnden ansvarar även för viss särskild undervisning, öppen fritidsverksamhet samt omsorg på obekvämlig arbetstid för de barn som deltar i utbildning i de skolformer som

¹ [Skollag \(2010:800\) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2022:1319 - Riksdagen](#)

grundskolenämnden ansvarar för.

Grundskolenämndens ansvar omfattar även skolmåltider.

Servicekommittén ansvarar för skolrestaurangerna som tillhandahåller maten som serveras i skolorna, vilket de gör i enlighet med Livsmedelsverkets aktuella råd och rekommendationer.²

Utöver skollagens bestämmelser om näringsriktiga måltider följs även Malmö stads policy för hållbar utveckling och mat, som antagits av KF 2010.³

Arbetsmarknads- och socialnämndens ansvar för barn i ekonomisk utsatthet

För enskilda och familjer i Malmö som har svårt att klara sin ekonomi finns det möjlighet att via arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansöka om försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen.⁴

Försörjningsstöd omfattar den så kallade riksnormen och utöver den även skäliga kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Riksnormen, som beloppsmässigt regleras i socialtjänstförordningen, tillgodoser skäliga kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon.⁵

Vid rätt till försörjningsstöd beviljas bistånd till mellanskillnaden mellan vad som för det enskilda hushållet är beräknat som en skälig levnadsnivå och de övriga inkomster som hushållet har, till exempel barnbidrag, bostadsbidrag, lön eller arbetslöshetsersättning.

Rätten till bistånd kan även omfatta kostnader till livsföring i övrigt, till exempel barnomsorgsavgift, kostnader för läkarvård- och medicin inom högkostnadsskydd i den mån hushållets egna inkomster inte beräknas kunna täcka behovet.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen erbjuder även kostnadsfri budget- och skuldrådgivning.

Vid oro för att ett barns grundläggande behov av grundläggande omsorg, exempelvis en bra och tillräcklig kost, inte tillgodoses av vårdnadshavarna kan arbetsmarknads- och socialförvaltningen få kännedom om detta genom en ansökan om stöd eller en orosanmälan enligt 14 kap 1§ SoL.

Beroende på orsakerna till den bristande föräldraförmågan kan arbetsmarknads- och socialförvaltningen ge stöd och behandling som syftar till att stärka föräldraförmågan så att barnets behov kan tillgodoses.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens överväganden

Andelen barn i Malmö som ingår i hushåll som någon gång under ett givet kalenderår beviljats ekonomiskt bistånd ligger högt vid en nationell jämförelse.

² [Måltider i skolan \(livsmedelsverket.se\)](https://www.livsmedelsverket.se)

³ [Hållbar mat i Malmö stad - Malmö stad \(malmo.se\)](https://www.malmo.se)

⁴ 4 kap. 1 § [Socialtjänstlag \(2001:453\) Svensk författningssamling 2001:2001:453 t.o.m. SFS 2022:1034 - Riksdagen](#)

⁵ 4 kap. 3 § [Socialtjänstlag \(2001:453\) Svensk författningssamling 2001:2001:453 t.o.m. SFS 2022:1034 - Riksdagen](#)

Andelen barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har dock minskat under flera år, från 16,7 procent år 2014 till 12,5 procent år 2021. På riksnivå har andelen under samma tidsperiod minskat från 7,0 procent 2014 till 5,3 procent 2021.⁶ Det genomsnittliga antalet hushåll med barn som beviljats ekonomiskt bistånd per månad i Malmö under perioden januari till maj respektive år har minskat från 2 995 år 2021, 2 461 år 2022 till 1 974 under år 2023.

I enlighet med angiven inriktning i Malmö stads budget 2023 är det en angelägen fråga för stadens nämnder att inom ramen för sina ansvarsområden uppmärksamma och noga följa behoven hos barn och unga för att kunna vidta lämpliga åtgärder i sina verksamheter som bidrar till goda och jämlika uppväxtvillkor.

Även om det är vårdnadshavarnas ansvar att ett barn får den omsorg och omvårdnad som det behöver kan kommunen behöva erbjuda kompensatoriskt stöd till enskilda eller grupper. Vissa åtgärder kan rikta sig till alla individer i en viss grupp, andra kan behöva riktas till särskilt utsatta grupper för att förebygga ohälsa och andra negativa konsekvenser.

Det ankommer på grundskolenämnden att besluta i frågor som rör deras uppdrag och verksamhet, exempelvis frågan om skolmåltider.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen bedömer att det eventuellt kunde vara värdefullt att grundskolenämnden följer upp om den beskrivning som lyfts i motionen, om att skolbarn är hungrigare och att skolmaten går åt i högre omfattning, kan beläggas i stadens skolor.

Skolmåltiderna behöver vara både näringsriktiga och tillräckliga för barn och ungas behov. Det skulle kunna vara en signal om att staden behöver överväga mer generell riktade insatser för att ge förutsättningar för lärande, hälsa och utveckling till elever på skolor där många barn- och unga verkar ha ett större behov av de måltider som serveras inom skola, fritid och omsorg med utgångspunkt i skollagen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår, mot bakgrund av ovanstående, att motionen ska anses vara besvarad.

Ansvariga

Madeleine Moberg, enhetschef

Britt-Marie Pettersson, förvaltningsdirektör

⁶ [Öppna jämförelser av ekonomiskt bistånd - Socialstyrelsen](#) (registerdata t.o.m 2021)